Dosarul nr. 21r-269/24 Judecător: Aurelia Pleșca
nr. electronic 1-22141375-02-21r-01022024 Judecătoria Anenii Noi, sediul *****

D E C I Z I E

10 iunie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa pe:

Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul Silvia Cecan

Judecătorii Denis Băbălău

Vitalie Budeci

Judecând în ordine de recurs, recursul condamnatului Ceban Mihail, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 11 decembrie 2023, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Mihail Ceban împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 8 ***** referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Procedura de înștiințare a părților a fost îndeplinită.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de recurs, 1 februarie 2024-10 iunie 2025, în procedura judecătorului Silvia Cecan de la 12 iunie 2024-10 iunie 2025.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La 28 septembrie 2022 condamnatul Mihail Ceban a înaintat, judecătorului de instrucţie, plângeri împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor legale.
2. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 11 decembrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Mihail Ceban împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 8 ***** referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

3. Nefiind de acord cu încheierea judecătorului de instrucție, condamnatul Ceban Mihail a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii.
4. În motivarea recursului s-a invocat că încheierea instanței de fond este neîntemeiat și adoptată pripit, or instanța nu a ținut cont de toate circumstanțele invocate în plîngere.
5. Examinând recursul, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul condamnatului Ceban Mihail, cu casarea încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 11 decembrie 2023 și remiterea cauzei la rejudecare, din motivele expuse infra.
6. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
7. La fel, conform art. 447 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.
8. În conformitate cu dispozițiile art. 449 din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.
9. În continuare, Colegiul penal constată că Ceban Mihail a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 13 decembrie 2010 în baza art. 187 alin. (2) lit. d) şi f) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.
10. Tot el, a fost condamnat prin sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 28 iunie 2011 în baza art. 179 alin. (2) Cod penal la 2 ani închisoare. Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a adăugat pedeapsa stabilită prin sentinţa Judecătoriei Căușeni din 13 decembrie 2010 şi s-a stabilit pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Totodată, s-a încetat procesul penal în privinţa lui Ceban Mihail în baza art. 179 alin. (2) Cod penal în legătură cu împăcarea cu partea vătămată.
11. La fel, prin sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 12 decembrie 2014 Ceban Mihail a fost achitat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2)

lit. a), g) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întruneşte elementele infracţiunii. A fost recunoscut culpabil Ceban Mihail de săvârşirea infracţiunilor prevăzute de articolele 287 alin. (3) şi 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă în baza art. 287 alin. (3) Cod penal de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis şi în baza art. 154 alin. (1) Cod penal de 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. În temeiul art. 84 alin. (1) şi (4) Cod penal, prin cumularea pedepsei aplicate prin prezenta sentinţă şi prin sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 28 iunie 2011, s-a stabilit, pentru concurs de infracţiuni, 24 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

12. Prin sentinţa Judecătoriei Centru, mun. Chişinău din 30 septembrie 2016 Ceban Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracţiunii prevăzute de art. 321 Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Conform art. 85 Cod penal s-a inclus lui Ceban Mihail în termenul pedepsei stabilite prin sentinţa dată, pedeapsa neexecutată, stabilită prin sentinţa Judecătoriei Căuşeni din 12 decembrie 2014, stabilindu-i o pedeapsă definitivă pentru cumul de sentinţe închisoare pe un termen de 22 ani, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

13. La 28 septembrie 2022 condamnatul Mihail Ceban a înaintat, judecătorului de instrucţie, plângeri împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei potrivit prevederilor legale.

14. Iar, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 11 decembrie 2023, s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Mihail Ceban împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 8 ***** referitor la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

15. Colegiul penal analizînd materialele cauzei reține că soluția judecătorului de instrucție este pripită și nemotivată.

16. În conformitate cu prevederile art. 473^2 alin. (1)-(5) din Codul de procedură penală, „alin. (1) plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în

care se deţine condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat. Alin. (2) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin. (1) trebuie să conţină datele privind perioada si locul detenţiei, precum si descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi, copiile plângerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, si răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. Alin. (2^1) În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerinţelor prevăzute la alin. (2), judecătorul de instrucţie stabileşte condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor. Alin. (2^2) Dacă condamnatul îndeplineşte în termen toate cerinţele din încheierea judecătorului de instrucţie, plângerea se consideră depusă la data prezentării iniţiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă. Alin. (2^3) Verificarea condiţiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucţie din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă şi în următoarele cazuri: lit. a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade; lit. b) există o hotărâre a Curţii Europene a Drepturilor Omului cu privire la soluţionarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenţia în condiţii contrare art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru aceleaşi perioade; lit. c) plângerea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la alin. (5); lit. d) plângerea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; lit. e) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează plângerea condamnatului care are ca obiect aceleaşi perioade de detenţie. În acest caz, inadmisibilitatea se declară de instanţa sesizată ultima. Alin. (2^4) Încheierea privind declararea plîngerii inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părţi în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoştinţă de aceasta. Alin. (2^5) Declararea plîngerii inadmisibile în baza temeiurilor prevăzute la alin. (2^3) lit. a)-c) exclude posibilitatea depunerii repetate a plîngerii cu acelaşi obiect. Alin. (3) Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. Alin. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării

condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. Alin. (5) Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie".

17. În condiţiile art. 473^3 alin. (2)-(3) din Codul de procedură penală, „alin. (2) sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare. Alin. (3) pentru examinarea plângerii, reprezentantul administraţiei instituţiei penitenciare prezintă instanţei de judecată în scris, în termen de 30 zile, un raport în care răspunde la toate pretenţiile invocate de condamnat în plângere, cu menţionarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condiţiilor de detenţie contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului si a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului care a depus plângerea de către reprezentantul administraţiei instituţiei penitenciare".

18. Subsecvent, raportând prevederile legale nominalizate supra la materialele cauzei Colegiul reține că instanța de fond pripit a considerat plîngerea condamnatului neîntemeiată, or din conținutul actului judecătoresc se atestă că instanța a preluat în mod independent doar alegațiile menționate de reprezentatul instituției penitenciare, punând la baza încheierii în exclusivitate doar raportul instituției penitenciare, care de fapt descrie la general condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 12 *****, însă nu a verificat în mod individual în ce condiții s-a deținut condamnatul Ceban Mihail, dacă aspectele invocate în plîngere corespund sau nu adevărului, relevant fiind și faptul că pe de o parte condamnatul invocă condiții de detenție inumane, iar pe de altă parte normele legale ce guvernează raporturile în speță indică expres că sarcina probațiunii îi revine instituției penitenciare.

19. Mai mult, deși instanța respinge plîngerea ca neîntemeiată, în parte descriptivă a încheierii reține că condamnatul nu a descris condițiile de detenție precare în care s-a deținut, instanța omite să ofere apreciere circumstanțele descrise în plîngere și anume, că Ceban Mihail s-a deţinut în condiţii contare prevederilor art. 3 CEDO în perioada executării pedepsei în Penitenciarul nr. 8 *****. A menţionat condamnatul că în penitenciarul nr. 8 ***** nu sunt condiţii minime de detenţie. A indicat că s-a deţinut în Penitenciarul nr. 8 ***** în perioada cuprinsă între 28 noiembrie 2016 - 19 august 2022. A descris că în această perioadă s-a deţinut în condiţii precare, menţionând că celulele erau insalubre şi nereparate, acces limitat la energia electrică, celulele reci, încălzirea

se face la sobe improvizate. Sistemul de aerisire nu funcţiona, iar apa avea gust de motorină. Relevant este și faptul că potrivit recursului condamnatului a invocat și asistența medicală precară, dar și infectarea sa cu boli infecțioase.

20. Totodată, Colegiul consideră că plîngerea în speță urma a fi examinată în mod individual, prin verificare și ulterior aprecierea condițiilor în care s-a deținut anume condamnatul în speță, ci nu să rețină în mod independent doar concluziile expuse în Raportul instituției penitenciare.

21. CEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanţelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părţile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiţiei. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanţei" obligaţia de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor şi probelor părţilor, cu excepţia cazului în care se apreciază relevanţa acestora şi fără a fi înţeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Ţărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 şi 61). Curtea evidenţiază că trebuie să se ţină seama de relevanţa şi incidenţa argumentului sau motivului cu privire la care instanţa nu s-a pronunţat la încheierea cauzei [Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; şi Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

22. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanţele judecătoreşti a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerinţelor acţiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

23. Colegiul penal în ordine de recurs, nu este în drept să administreze probe suplimentare, necesare pentru adoptarea unei hotărâri legale şi neîntemeiate, cu pronunţarea asupra tuturor motivelor din plângere, motiv pentru care, recursul urmează a fi admis, încheierea contestată urmînd a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanţa de fond în alt complet de judecată.

24. Reieșind din cele sus-indicate, conducându-se de art. 449 alin. (1) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, -

D E C I D E:

Admite recursul condamnatului Ceban Mihail declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 11 decembrie 2023.

Casează încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul ***** din 11 decembrie 2023, prin care s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului Mihail Ceban împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 8 ***** referitor la condiţiile de

detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale și remite cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul: Silvia Cecan

Judecătorii: Denis Băbălău

Vitalie Budeci